

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

“สลากกินแบ่งรัฐบาล” คือ การเสี่ยงโชคที่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างหนึ่งซึ่งให้บริการโดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ได้รับความนิยมจากนักเสี่ยงโชคมากพอสมควร อย่างไรก็ตามยังพบอุปสรรคสำคัญที่ทำให้สลากกินแบ่งรัฐบาลไม่สามารถดึงดูดพฤติกรรมกระซื้อของนักเสี่ยงโชคได้นั้น เนื่องมาจากการที่จะได้รางวัลนั้นเป็นไปได้ยาก ทำให้การเสี่ยงโชคของคนไทยเปลี่ยนไปโดยหันกลับไปหาสิ่งผิดกฎหมายนั่นคือ หวยใต้ดิน เพราะสามารถซื้อหาได้ง่าย ราคาถูก มีโอกาสในการถูกรางวัลง่ายกว่าการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งทำให้สิ่งผิดกฎหมายยังคงอยู่ในสังคมไทยและรัฐต้องสูญเสียรายได้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงจัดให้มีการจำหน่ายสลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว

การจัดพิมพ์สลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว จึงเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่จะปราบปรามการเล่นพนันเสี่ยงโชคที่ผิดกฎหมาย ซึ่งดำเนินการให้เป็นรูปแบบสลากที่รัฐสามารถกำกับควบคุมได้ วัตถุประสงค์เพื่อนำรายได้นอกกระบบให้เข้าสู่ระบบ กลับคืนสู่รัฐและสังคมต่อไป โดยเริ่มจำหน่ายสลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา

ในสภาวะปกติสลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว จะจัดพิมพ์ออกจำหน่ายงวดละ 63 ล้านฉบับ

- สลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว (63 ล้านฉบับ) แบ่งเป็น¹

ชนิดราคา 20 บาท งวดละ 45 ล้านฉบับ

ชนิดราคา 50 บาท งวดละ 12 ล้านฉบับ

ชนิดราคา 100 บาท งวดละ 6 ล้านฉบับ

---

¹ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, “รายงานประจำปี 2548,” (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2548), น. 47.

- ยอดจำหน่ายสลากแบบเลขท้าย ดังนี้²

ปี	ยอดจำหน่าย (บาท)
2545*	-
2546	3,537,459,840
2547	32,640,297,690
2548	38,557,858,260

หมายเหตุ: เริ่มตั้งแต่งวดประจำวันที่ 1 สิงหาคม 2546

อย่างไรก็ตามในงวดจำหน่ายต่างๆ ทางคณะกรรมการสามารถมีมติเห็นชอบให้มีการปรับเพิ่ม/ลดสลากจากจำนวนปกติ เพื่อความเหมาะสมกับภาวะความต้องการที่ประมาณการได้

สำหรับการซื้อสลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในปัจจุบันยังเป็นรูปแบบการซื้อสลากหยวนบนดินชนิดใบ โดยที่ผู้ซื้อสลากต้องแจ้งระบุนหมายเลขที่ต้องการ และเลือกประเภทสลากพร้อมชนิดราคาสลาก โดยให้ผู้แทนจำหน่ายหรือผู้เดินจำหน่ายที่ได้รับอนุญาต กรอกรายละเอียดของประเภทสลาก เลขสลากที่ซื้อให้ถูกต้อง และลงลายมือชื่อบนสลากให้กับผู้ซื้อ ทั้งนี้การซื้อสลากจะมีผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้แทนจำหน่ายได้ส่งข้อมูลการจำหน่ายให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลรับทราบ ซึ่งข้อมูลการจำหน่ายสลากจะถูกต้องสมบูรณ์โดยผู้ซื้อสลากต้องตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของสลากที่ซื้อก่อนชำระค่าสลาก ซึ่งการทำกรซื้อขายในรูปแบบดังกล่าวยังไม่อำนวยความสะดวกให้กับผู้ซื้อเท่าที่ควร

1.2 ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากการให้บริการซื้อขายสลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว ชนิดใบ ตามรูปแบบเดิมนั้น ยังมีข้อจำกัดในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. กระบวนการซื้อสลากที่ใช้เวลานาน ผู้ซื้อต้องเสียเวลาในการรอให้ผู้จำหน่ายเขียนเลขสลากและลงลายมือชื่อบนสลาก
2. ลูกค้ำที่ต้องการซื้อสลากเลขท้าย จะต้องเสียเวลาในการเดินทางไปยังร้านตัวแทนจำหน่ายที่ขายสลาก และภายในระยะเวลาที่ตัวแทนจำหน่ายเปิดให้บริการ

² เรื่องเดียวกัน, น. 69.

3. ฐานลูกค้าจำกัด เนื่องจากการพิมพ์สลากจำนวนจำกัด และข้อจำกัดของตัวแทนจำหน่ายในด้านสถานที่และเวลาที่ขายสลาก
4. การซื้อสลากจะมีผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้แทนจำหน่ายส่งข้อมูลการจำหน่ายให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลรับทราบ
5. กระบวนการจัดจำหน่ายมีต้นทุนด้านตัวแทนจำหน่ายและการกระจายสลากที่สูง³

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์มือถือ มาประยุกต์ใช้กับการซื้อขายสลากเลขท้าย 3 ตัวและ 2 ตัว ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับเพิ่มช่องทางในการซื้อขายสลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว
3. เพื่อศึกษาลักษณะกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มต้องการซื้อสลากเลขท้ายผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะครอบคลุมถึง

1. ศึกษาถึงพฤติกรรมการซื้อขายสลากเลขท้าย 3 ตัวและ 2 ตัวในรูปแบบเดิมก่อนที่จะนำระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่มาใช้
2. ศึกษาความเป็นไปได้เชิงเทคโนโลยีปัจจุบันที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการซื้อขายหวยออนไลน์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่
3. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการซื้อขายหวยออนไลน์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่

เพื่อนำผลการเก็บรวบรวมและการศึกษาข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์งานวิจัยให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

³ เรืองเดียวกัน, น. 90.

1.5 ข้อจำกัดของงานวิจัย

การซื้อขายหอยออนไลน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ เป็นสิ่งที่มีข้อจำกัดด้านทัศนคติศีลธรรม จริยธรรม และผลกระทบต่อสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้มุ่งประเด็นในด้านศีลธรรม จริยธรรม หรือผลกระทบทางด้านสังคมดังกล่าว แต่เป็นการวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในเชิงเทคโนโลยี และการวิเคราะห์ถึงต้นทุน รายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการคิดเฉพาะต้นทุนและรายได้ที่มองเห็นในรูปของตัวเงินเท่านั้นไม่ได้คิดต้นทุนและผลตอบแทนที่มองไม่เห็น ยกตัวอย่างเช่น ต้นทุนค่าเสียโอกาส ผลตอบแทนที่ได้รับในรูปขององค์ความรู้ที่เกิดขึ้นกับองค์กร และภาพลักษณ์ขององค์กรในมุมมองของผู้ใช้บริการ

1.6 ผลที่ได้รับ

การพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์มือถือมาใช้ในการซื้อขายสลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้น คาดว่าจะมีประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจในการนำไปประยุกต์ใช้ ดังต่อไปนี้

ประโยชน์ต่อผู้ให้บริการจำหน่ายสลาก (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล)

1. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการจำหน่ายสลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว
2. เป็นแนวทางให้กับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ในการให้บริการซื้อขายสลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

3. เป็นการเพิ่มช่องทางให้บริการ ทำให้เกิดการขยายฐานลูกค้าเพิ่มมากขึ้น จากช่องทางให้บริการที่มากขึ้น

ประโยชน์ต่อผู้ซื้อสลาก (ประชาชนทั่วไป)

1. เพื่อลดเวลาในการเดินทางไปยังร้านตัวแทนจำหน่าย ทำให้สะดวกสบาย ในการใช้บริการซื้อสลาก

2. เพื่อลดขั้นตอนและเวลาในกระบวนการซื้อสลาก

3. อำนวยความสะดวกให้กับผู้ซื้อ โดยสามารถซื้อสลากได้ทุกที่และทุกเวลาตามความต้องการ